

» Z B I R A L E C «

ZZVIS – LETO VI

SEPTEMBER 2007

**NOVO puška Slovenske Vojske:
Avtomatska puška cal 5,56 F 2000 S + bombomet**

Puška F 2000 S je »bull-pup« izvedbe (okvir za sprožilcem) in deluje po principu odvoda smodniških plinov. Omogoča rafalno ali posamično streljanje. Zgrajena je modularno in se lahko glede na potrebe enostavno in brez dodatnega orodja priredi (podcevni bombomet, kopišček z laserskim označevalcem in svetilko). Opremljena je s standardno montažno letvico, ki hkrati služi kot ročica za nošenje, na katero je možno namestiti različne namerilne naprave in ostale strelne pripomočke. Uporablja standardno Nato strelivo 5,56x45 in se polni s klasičnim 30-strelnim okvirjem tipa M16.

ZBIRATELJI !!!

Naslov združenja je:
ZZVIS
g. Martin Leskovar
Cesta v Mestni log 40b, 1000 Ljubljana

Internetni naslov ZZVIS je:
www.zdruzenje-insignij.si

Elektronska pošta ZZVIS je:
zzvis@email.si

Davčna številka ZZVIS je :
26263955

Transakcijski račun ZZVIS je odprt na novo pri Poštni Banki Slovenija št. je :

90672-0000169520

Naprašamo vse zbiratelje, da poskušajo pridobiti kakega donatorja – sponzorja. Sponzorji lahko pripomorejo k našemu boljšemu delu z finančnimi sredstvi (vsota ni pomembna) ali pa v obliki dela npr.: tiskanje glasila, majice, kape in podobno. Vsem donatorjem – sponzorjem omogočamo, da objavijo reklamo v našem naslednjem glasilu. ❖

upravni odbor ZZVIS

Pridružite se nam
Postanite član ZZVIS

INFORMACIJE
080 13 22
<http://www.mors.si>
naborna.pisarna@mors.si

PRIDRUŽI SE NAM

POSTANI
POGODBENI PRIPADNIK
REZERVNE SESTAVE

SLOVENSKA VOJSKA

VOJAKA SLOVENSKE VOJSKE ODLIKUJEJO:

PREDANOST
DOKAZUJE PRIPADNOST DOMOVINI, SLOVENSKI VOJSKI, ENOTI IN SOVOJAKOM.

SPOŠTOVANJE
JE POŠTEN, IMA POZITIVEN ODNOS DO DRUGIH, SPOŠTUJE IN PRIZNAVA MORALNE VREDNOTE.

CELOVITOST
JE URAVNOTEŽEN ČLOVEK, KI SPOŠTUJE PRAVILA IN SE RAVNA PO NJIH TER DOSTOJANSTVENO SPREJEMA DOBRO IN SLABO.

POGUM
JE KLJUB TEŽAVAM IN NEVARNOSTIM PRIPRAVLJEN IZPOLNJEVATI NALOGE IN SE Z NJIMI SPOPRIJETI.

ČAST
JE VREDEN ZAUPANJA, DOSTOJANSTVEN IN PONOSEN VOJAK.

MOČ VOLJE
NALOGE, PRED KATERE JE POSTAVLJEN, REŠUJE Z ZNANJEM, POGUMOM IN VOLJO.

DOLŽNOST
PO NAJBOLJŠIH MOČEH IZPOLNJUJE SVOJO DOLŽNOST.

UREJENOST
JE UREJEN IN SE VZORNO VEDE.

INFORMACIJE
080 13 22
<http://www.mors.si>
naborna.pisarna@mors.si

PRIDRUŽI SE NAM

POSTANI
POGODBENI PRIPADNIK
REZERVNE SESTAVE

SLOVENSKA VOJSKA

MOČ VOLJE IN ZNANJA

INFORMACIJE
080 13 22
<http://www.mors.si>
naborna.pisarna@mors.si

Afganistan

ISAF International
- Security
Assistance
Force

STRUKTURA ISAF

Isaf tvori več kot **8.000 pripadnikov** kopenske vojske, mornarice in letalskih sil.

Poveljstvo

Zveza **Nato** je prevzela vodenje in poveljevanje Isafovi misiji 11. avgusta 2003. Od avgusta 2005 silam poveljuje italijanski *generalpodpolkovnik Mauro Del Vecchio*. Na poveljstvu Isafa, ki je operativno poveljstvo misije, deluje več kot 600 pripadnikov iz 36 držav.

Kabulska večnacionalna brigada (KMNB)

V Kabulski večnacionalni brigadi so tri bojne skupine, ki jih vodijo Nemci, Francozi in Kanadčani. Brigada je odgovorna za taktično poveljevanje kopenskim silam. Pripadniki prihajajo iz več kot 30 držav, največ (približno 2.000) iz Nemčije in Francije.

KONTINGENT SLOVENSKE VOJSKE V SILAH ISAF

V sedmem slovenskem kontingentu je 53 pripadnikov Slovenske vojske. Območje delovanja slovenskih vojakov znotraj Isafa je v zahodnem delu Afganistana v Heratu in v Kabulu. Motoriziran vod opravlja naloge varovanja kampa v Heratu, deluje na kontrolnih točkah, patroljira v neposredni okolici ter spremlja vozila na ožjem območju Herata. Pripadniki slovenskega kontingenta so nastanjeni v vojaškem kampu Arena v bližini Herata, skupaj s pripadniki italijanskih in španskih mednarodnih sil.

Oprema

Opremo sestavljajo sredstva za zagotavljanje 14-dnevne oskrbe kontingenta s hrano, rezervni deli in potrošni material za vozila (tri vozila hummer, štiri vozila valuk in terensko vozilo), orodje, strelivo, orožje, sredstva za nastanitev, klimatske naprave, grelci, šotori in sanitetni material.

Vremenske razmere v Afganistanu so nepredvidljive. Temperature se v poletnih mesecih lahko povzpnejo tudi do 60° C. Jesen in pomlad pa sta pretežno deževni obdobji. Tem klimatskim razmeram je prilagojena tudi oprema. ❖

Vrste odlikovanj

Odlikovanja Republike Slovenije so najvišja priznanja države za izjemne zasluge in dejanja posebnega pomena za blaginjo Slovenije in so po Zakonu o odlikovanjih R Slovenije znaki, redi in medalje. Odlikovanje častni znak svobode Republike Slovenije, ustanovljeno z Zakonom o odlikovanju častni znak svobode Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/92), se podeljuje še naprej kot najvišje odlikovanje Republike Slovenije za zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Republike Slovenije oziroma le v zvezi z navedenimi dejanji, ki so povezana z osamosvojitvijo.

Častni znaki svobode RS:

Zlati častni znak
 svobode RS

Srebrni častni znak
 svobode RS

Častni znak
 svobode RS

Za ostale izjemne zasluge in dejanja posebnega pomena za blaginjo Slovenije se podeljujejo odlikovanja po Zakonu o odlikovanjih Republike Slovenije – ZOdl-UPB1 ([Uradni list RS, št. 69/2004](#)):

Redi in medalje

Redi in medalje se podeljujejo za zasluge, dosežene na: civilnem področju, diplomatsko mednarodnem področju in vojaškem oziroma varnostnem področju.

Red za izredne zasluge se podeljuje za izjemno delo in zasluge pri uresničevanju suverenosti, blaginje, ugleda in napredka Slovenije na kulturnem, gospodarskem, znanstvenem, socialnem in političnem področju. Red za izredne zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije ter izjemoma skupinam državljanov, pravnim osebam, drugim organizacijam in najvišjim tujim državljanom.

Red za izredne zasluge

Zlati red za zasluge se podeljuje za izjemne zasluge, dosežene za Slovenijo na civilnem, diplomatsko mednarodnem in vojaškem oziroma varnostnem področju.

Zlati red za zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije, tujim državljanom ter izjemoma domačim, tujim in mednarodnim organizacijam.

Zlati red za zasluge
na civilnem področju

Zlati red za zasluge
na diplomatsko mednarodnem področju

Zlati red za zasluge
na vojaškem oz. varnostnem področju

Srebrni red za zasluge se podeljuje za izjemno delo in zasluge pri varnosti, obrambi in zaščiti Republike Slovenije ter za mednarodno sodelovanje na teh področjih.

Srebrni red za zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije in tujim državljanom ter izjemoma skupinam državljanov, pravnim osebam in drugim organizacijam. ❖

Srebrni red za zasluge
na civilnem področju

Srebrni red za zasluge
na diplomatsko mednarodnem področju

Srebrni red za zasluge
na vojaškem oz. varnostnem področju

Komisija za odlikovanja

Predsednik dr. Janez Drnovšek je 10. junija 2003 na področju odlikovanj kot posvetovalno telo predsednika republike imenoval Komisijo za odlikovanja v naslednji sestavi:

PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE

predsednik dr. Božidar Voljč in člani:

*akad. prof. dr. France Bernik,
akad. prof. dr. Robert Blinc,
Milena Zupančič,
Magdalena Tovornik*

<http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentiweb/Vrste-odlikovanj?OpenDocument>

zzvis@email.si

www.zdruzenje-insignij.si

1.del
nadaljevanje
prihodniš
Nadja Leskovar

SPOMENICA ZA BORBO ZA OSLOBODITEV SEVERNIM KRAJEV JUGOSLAVIJE 1918 – 1919 leta

Po koncu I. Svetovne vojne v novo nastali državi, najprej **Kraljevini Srbov Hrvatov in Slovencev**, ki se je preimenovala 3. 10. 1929 v **Kraljevino Jugoslavijo** je bilo ustanovljeno samo eno odlikovanje in nekaj spomenic. Ena od teh spomenic ob enem tudi zadnja je spomenica na borbo za osvoboditev severnih krajev Jugoslavije 1918 – 1919 leta.

Poleg uradnega naziva je ta spomenica poznana kod „**Koroška spomenica**“ ali „**Maistrova medalja**“. Svoj naziv „**Maistrova spomenica**“ je dobila po Rudolfu Maistru (29. 3. 1874 – 26. 7. 1934) generalu jugoslovenske vojske in pesniku. Z njegovim naporom so bile v Mariboru ustanovljene prve slovenske oborožene prostovoljne enote katere so 1. 9. 1918 leta prevzele oblast in pregnale ostanke avstro – ogarskih enot. Z slovenskimi četami uspešno prevzame nadzor na meji od Radgone do Dravograda. V letu 1919 je izvedel več vojnih akcij na Koroškem z ciljem pridružitve k Sloveniji. Za zasluge je bil z strani Mariborskega narodnega odbora imenovan z činom generala kar pa je kasneje tudi potrdila Narodna vlada v Ljubljani. Svoje pesmi je objavljajl v raznih časopisih, kasneje pa tudi izdal dve zbirke pesmi.

Spomenica je ustanovljena 10. 10. 1939 leta in se je podeljevala osebam, ki so v od 29. 10. 1918 pa do 5. 5. 1920 leta sodelovali v bojih za pridružitvev Koroške, Štajerske, Prekmurja in Međimurja k novo nastali državi – **Kraljevini SHS**. Nosila se je na levi strani na trikotno zvitem traku, kateri se je razlikoval za borce in neborce.

Rudolf Maister

✳ **Trak za borce je rdeče barve** in ima v zgornjem levem vogalu modro bela trakova širine 3 mm, kar vse skupaj predstavlja jugoslovansko državno zastavo. Pravico na podelitev medalje za borce so imeli samo tisti, ki so v času med 29. 10. 1918 in 5. 5. 1920 leta sodelovali v osvobajanju Koroške, Štajerske, Prekmurja in Međimurja pod poveljevanjem **Rudolfa Maistra**, tedaj še majorja po činu prav tako tudi vsi tisti, ki so sodelovali pri osvobajanju Prekmurja in Međimurja pod poveljevanjem majorja I. Špoljara. Spomenico so dobili borci – obvezniki, ki so bili mobilizirani 1919 leta in srbske čete katere so se bojevale za osvoboditev Koroške.

✳ **Trak za neborce je modre barve**. V zgornjem levem kotu ima modro, belo in rdečo črto vsaka je širine 3 mm, skupaj tvorijo državno zastavo. To medaljo so lahko prejeli vsi tisti, ki so sodelovali kot neborci v osvoboditvi severnih krajev tedanje Jugoslavije, ali pa so pripomogli v varovanju oblasti v Sloveniji v tistih težkih časih.

Av: Dvoglavi orel z krono. Na prsni štiti z državnim grbom Kraljevine Jugoslavije. V krempljih drži tri štite. Na srednjem štiti je grb pokrajine Zale (iz XIII stoletja), enotni grb Prekmurja in Međimurja. Na levem štiti je grb Štajerske (iz XIII stoletja), na desnem pa grb Koroške (iz XIII stoletja). Grba Štajerske in Koroške se vidita samo delno. Kar je na simbolni način prikazano, da so se ti deli priključili **Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev**. Okoli vsega po robu so pike.

Čeprav je uradno zapisano da je medalja narejena iz patinirane bronze se pojavljajo tri različne variante in to od patinirane pozlačene in temno sive patinirane bronze. Do danes je ostalo nepojasnjeno zakaj je prišlo do teh razlik pri patiniranju.

Zraven spomenice je prejemnik prejel tudi diplomu.

za borce

za ne borce

Rv: V vencu z lipovo in lovorovo vejico je več vrstični napis:

**SPOMENICA NA BORBE ZA OSLOBOĐENJE
SEVERNIM KRAJEVA JUGOSLAVIJE 1918–19**

Na spodnjem delu so vejice povezane v pentljo a na zgornjem delu med vejicama je baklja z tremi plameni. V Ukazu objavljenem v službenem vojaškem listu Kraljevine Jugoslavije št. 37 z dne 21. 10. 1939 leta je zapisano, da je medalje z premerom 36mm, debeline 2mm in je izdelana iz patinirane bronze. Zaradi neprecizne finalne obdelave se medalja pojavlja med 36mm do 37mm premera. ❖

Prevod Nadja L.

Slavoljub Petrović

*****

OPRAVIČILO

V številki 12 ZBIRALCA je prišlo do napake v objavi novih članov pri g. Milanoviću. Zato se za napako opravičujemo Nebojši M. in še enkrat objavljamo pravilne podatke:

MILANOVIĆ Nebojša
Kozaračka br.3/1, 35250 Paračin, Srbija
063 / 720-25-64

Zbira :

- Insigniji, uniforme, pokrivala,....
- Medalje, odlikovanja, pol. oznake,..
- Orožje, II.sv.vojna, I. sv. vojna...

Popravek

TRINAJSTIĆ Damir
Nikole Tesle 2, 51410 Opatija, Hrvaška
00385-98-995-8189

Zbira :

- Insigniji, čini, našitki, pol. oznake....
- Oznake za kapo, odlikovanja,..
- Razglednice do 1950,..
- Gasilci, policija, vojska,,reševalci,.....

Nov član ZAVIS-a

*****

Emaili zbirateljev ZZVIS-a:

Ce ima še kdo email naslov naj mi javi

BJELOŠ Nenad	undying@panet.co.yu	LESKOVAR Martin	dolfe.slo@email.si
CRNKOVIĆ Mitja	brko@siol.net	MILANOVIĆ Nebojša	ninapn@ptt.yu
GUMPOT Leopold	leopold.gumpot@telemach.net	MOČNIK Mitja	fj1@email.si
JARC Aljoša	valuk11@yahoo.it	MORAVEC Slavko	vmi@email.si
JERONČIĆ Miro	miroslav.jeroncic@telemach.net	MRAK Nejc	simona.zorec@arete.si
KLENOVŠEK Jakob	redspirit@email.si	TRINAJSTIĆ Damir	damir.trinajstic1@ri.t-com.hr
KOTAR Jože	jusuf65@email.si	SCHEICHER Matevž	zmajevasekira@yahoo.com
KOTUR Rajko	bojan.kotur@email.si	SIMONČIĆ Gortan	gortan.simoncic@telemach.net
KOŠELNIK Matjaž	koselnik@yahoo.com	VIDMAR Aleš	av.h@hotmail.com
KRIŽMAN Milan	milankrizman@gmail.com	/	/

Javite svoje email na: zzvis@email.si

Zbiralec vžigaličnih škatlic in etiket

Sammler der zündholzschachteln und etiketen --- Matchboxes and matchboxlabels collectors

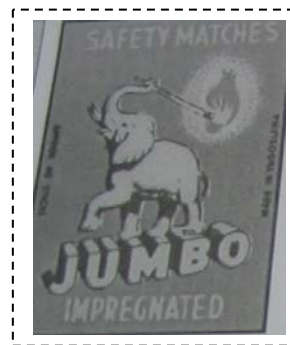
Na sejmu Collecta se je med drugimi predstavil zbiralec vžigaličnih škatlic in reklamnih etiket iz njih. G. **Sandi NOVINEC** iz Naklega. Moram priznati zelo nenavadno zbiranje, predstavil nam je tudi najmanjše vžigalice na svetu.

G. Sandi se s tem hobijem ukvarja že od leta **1990** in mu je do danes uspelo zbrati preko **370.000 etiket in škatlic iz preko 130 držav po celem svetu**. Od leta 1995 je tudi član **Filomenističnega društva** v Hannoveru, Nemčija, kjer je okoli 350 članov, drugače pa je član tudi v Angliji, Češki, ZDA, in Rusiji. Obiskal je tudi tovarno vžigalic »**DRAVA**« iz Osijeka na Hrvaškem kjer so mu tudi pokazali postopek izdelave od osnovne surovine (hloda) do končnega izdelka (zavitka vžigalic). Na žalost je omenjena tovarna že zaprta od leta 2003.

Jeseni 2001 se je prvič udeležil mednarodnega srečanja v Pragi kjer je bilo preko 100 zbirateljev, med njimi ima veliko menjalnih kolegov. Če kdo kdaj kam odpotuje naj se spomni tega zbiratelja in kupi vžigalice za njega in tako pripomore k povečanju nenavadne zbirke. Škatlice pošljite na sedeš ZZVIS in jih bomo dostavili zbiratelju.

Nekaj zgodovinskih podatkov o vžigalicah. Leta 1669 so v Nemčiji odkrili beli fosfor, ki je bil dolgo časa osnova za izdelavo vžigalic. Beli fosfor se je na zraku sam vžgal, zato ga je bilo potrebno hraniti v steklenicah, v njih so pomakali lesene trske, ki so nato zagorele. Leta 1825 pa so že poznali žveplene vžigalice za vsakdanjo uporabo. V Angliji so naredili prve prave vžigalice leta 1827 bile so pakirane v ovalnih škatlah, prižigale pa so se na dnu teh škatel na hrapavi podlagi. Prvo etiketo so nalepili že leta 1829. Po letu 1840 se je začela masovna proizvodnja vžigalic.. No zelo pomembno leto je 1847 saj so takrat iznašli rdeči fosfor, ki v primerjavi z belim ni bil strupen. Leta 1857 so naredili prvič vžigalice brez fosforja a so imele slabost, da so se težko prižigale. Leta 1869 so jih Švedski prvič prevlekli z parafinom in so bolj varne pred samovžigom. Leta 1880 so se pojavili prvi stroji za izdelavo teh. leta 1889 so v ZDA začeli izdelovati vžigalice, ki se trgajo iz kartona. Leta 1976 so v ZDA iznašli vžigalice, ki se prižigajo povsod. No leta 1983 v Avstraliji naredijo vžigalice, ki so odporne na vodo. Danes industrija vžigalic ni več tako močna, kot nekoč. Vžigalniki so naredili svoje. V Evropi sta dve veliki proizvajalki vžigalic in sicer Švedska in Poljska, v svetu pa prednjači Kitajska, Indija in Pakistan. .... ❖

Monika LESKOVAR

» COLLECTA «

Ljubljana, marec/april 2007

Od 30. marca pa do 01. Aprila 2007 se je na gospodarskem razstavišču odvijal 1. mednarodni sejem zbirateljstva »COLLECTA 07«.

Ideja o prvem mednarodnem zbirateljskem sejmu v Ljubljani je naletela pri organizatorju sejma kot tudi pri zbiralcih in različnih društvih izjemno pozitiven odziv. Ljubljana si zagotovo zasluži takšen sejem, predvsem pa ga potrebujejo zbiralci. Seveda vsi upamo da se bo sejem prijel in postal tradicionalen ter, da se vsako leto dobimo na istem mestu.

V **dvorani B** so bili razno razni razstavljalci: Filatelije, Numizmatike, **Militarije**, Antikvite, Mineralov, Fosilov, Draguljev, Kartofilije, Telefonskih kartic. Razstavljalcev / prodajalcev je bilo 60 iz **Slovenije**, Nemčije, Avstrije, Italije, Hrvaške, Češke, Severna Irska, Madžarska, Nizozemska, Litva, Ciper, seveda smo bili udeleženi tudi mi koz **ZZVIS** in to na samem vhodu v dvorano.

Največ razstavljalcev je bilo iz področja numizmatike, denarja je bilo vseh vrst zelo zanimivi na pogled so predvsem tisti eksotični saj so na njih uprizorjeni pravi raji. Veliko zanimanje je bilo okoli kovancev za 2 € spominski na 50. obletnico Evrope.

Na koncu še povabilo na COLLECTO 2008, ki bo drugo leto v mesecu **marcu 2008**.

foto: Martin LESKOVAR

Martin LESKOVAR

Dopisnik
Dopisnik
Dopisnik
Dopisnik
Dopisnik

Iz zbirke Petrović Slavoljub-a

Zbirateljica poštних znamk in NALEPK iz SADJA

Kranj, JUL '07

Z zbiranjem znamk se ukvarjam približno **25 let**. Kot majhen otrok sem pobrala vse znamke iz vseh pisem in razglednic v širši okolici. Usoda je hotela, da sem spoznala **Roberta** (s katerim sem se omožila) on pa je imel isti hobi v mladostniških letih. Združila sva moči in sedaj imava skupno zbirko približno **50.000 znamk**. Najbolj ponosna sva, da sva zbrala znamke iz vsake države na svetu ali pa je obstajala. **Kot vsak filatelist imava tudi prvo znamko**, pa vse slovenske, jugoslovanske, je pa tudi nekaj zbirk, ki so že kar nekaj vredne.

NALEPKE IZ SADJA

Za to zbiranje pa me je navdušila bivša sodelavka **Saša**. Vedno se mi je zdelo škoda, da se nekdo potrudi, oblikuje nalepko, mi pa jo enostavno odlepimo in vržemo proč. Nikdar si nisem mislila, da je toliko različnih nalepk na sadju. Najbolj so mi všeč kakšne velike nalepke iz lubenic, prav posebej pa z občudovanjem vredne iz eksotičnih držav, verjetno zato, ker jih je tako malo. Oni izdelujejo nalepke le za izvoz.

Trgam jih bolj na skrivaj, saj prodajalci večinoma niso zadovoljni z mojim početjem, čeprav ni sadje zato nič slabše kvalitete in brez nalepke ima isto ceno. ❖

zbirka Tadeje URH

Foto: Tadeja URH

Andreja Šuster

*Mednarodni vojaški nogometni turnir
»MILTROPA CUP Warshaw 2007«*

Varšava 28.05. / 02.06.07

Predstavniki SV (med njimi sta bila tudi dva člana ZZVIS-a in sicer *R. Bunderšek* in *M. Leskovar*) so letos udeležili tradicionalnega turnirja **MILTROPA CUP 2007 v Varšavi** med drugim tudi z razlogom, ker so branitelji lanskoletnega naslova. Samega tekmovanja so se udeležile ekipe iz več držav in sicer: Nemčija, Češka, Avstrija, Madžarska, Slovenija, Slovaška in iz Poljske 2 ekipe.

Nogometni turnir je potekal na športnem stadionu Agrycola v Varšavi. Sama pot do Varšave je zelo dolga tako, da nas je zelo utrudila. Po prihodu in nastanitvi v prečudovitem hotelu je sledila zelo lepa otvoritev samega turnirja. Drugi dan se je vse začelo zgodaj zjutraj. Ekipa Poveljstva za podporo je v predtekmovalni skupini zmagala dvakrat (Avstrijce 3:0, VP Poljske 5:1) in enkrat igrali neodločeno (Madžari 2:2) ter osvojili 7 točk in zasedli prvo mesto. V polfinalu smo se pomerili z drugo uvrščeno ekipo druge pred skupine ter jih premagali z rezultatom 1:0. Sedaj smo imeli pred seboj samo še finalno tekmo z domačini in jih tudi premagali 1:0. **PONOVRNO SMO PRVAKI**. Obranili smo naslov in začelo se je slavje z **»Kdor ne skače ni Slovenc,....«**.

Sledila je podelitev pokalov imeli smo tudi najboljšega strelca turnirja in to je bil naš Milan Emeršič, ki je dosegel 5 golov.

1. Slovenija	4. Avstrija	7. Nemčija
2. Poljska	5. VP Poljska	8. Češka
3. Madžarska	6. Policija	

Ekipa Poveljstva za Podporo Slovenske Vojske

Martin Leskovar, Roman Bunderšek, Milan Narat, Boštjan Škufca, Sergej Likar, Stane Malnar, Karel Nikolavčič, Gostitelj, Milan Obreza, Jože Arko, Boštjan Vareško, Adnan Zilić, Milan Emeršič, Robert Peternelj, Robert Vesenjaj, Peter Hudej, Zoran Volk, Marko Kralj, Marjan Hudin . ❖

Waršawa

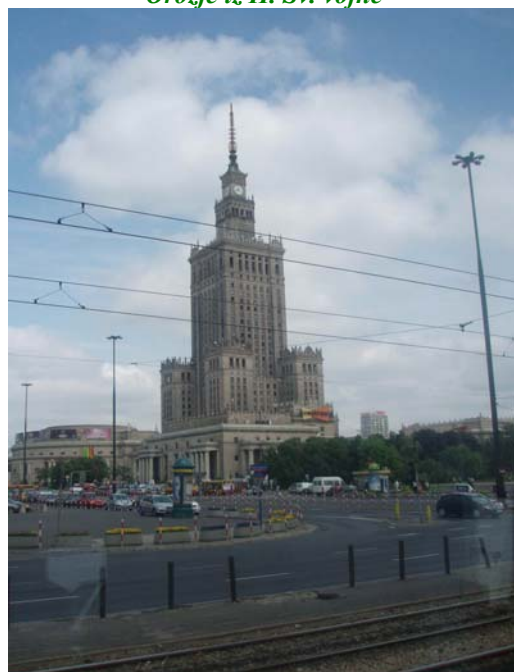
Bunderšer, Emeršič in Leskovar v muzeju II. Sv. vojne

Orožje iz II. Sv. vojne

Grob v muzeju

Waršava

Spomenik neznanemu vojaku

Ekipa PP SV po postavitvi venca na grobu

Martin Leskovar

NAŠITKI --- SV

15.HEB - službeni

Učna enota

15.HEB - službeni

Duhovna oskrba-maskirni

Celje-puščavski

24. VTP

OIB
Narodne Zaščite

zastava-puščavska

Pandur

INFORMACIJE

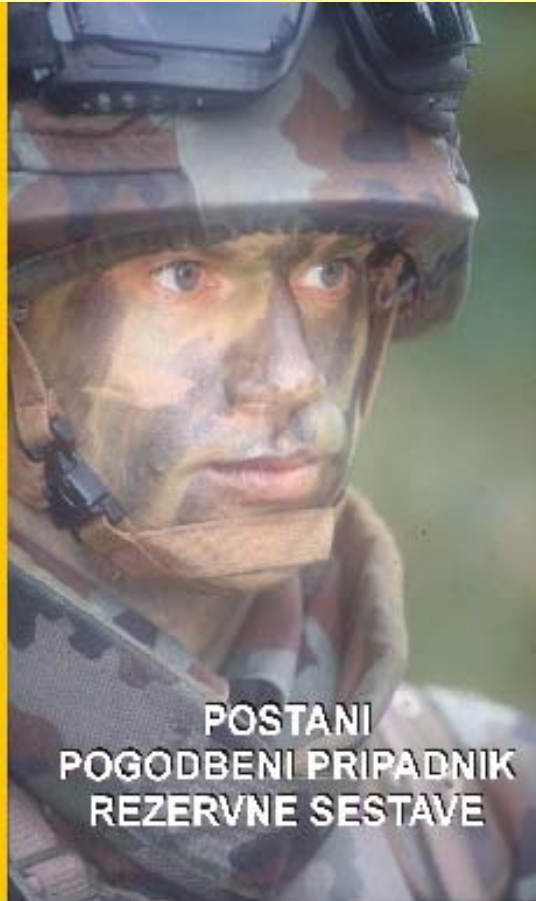
080 13 22

<http://www.mors.si>

naborna.pisarna@mors.si

PRIDRUŽI SE NAM

POSTANI
POGODBENI PRIPADNIK
REZERVNE SESTAVE

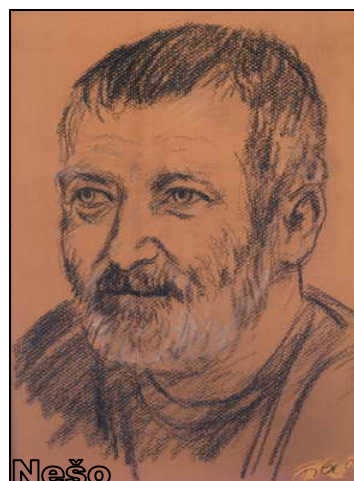
SLOVENSKA VOJSKA

Dopisnik
Dopisnik
Dopisnik
Dopisnik
Dopisnik

Iz privatne zbirke Bjeloš Nenad-a

Bodoči Gardist – Pitomac garde

Vojni orkester – Ratni orkestar

Nenad NEŠO Bjeloš

Red JUGOSLOVASKE VELIKE ZVEZDE

se je podeljeval šefom držav za posebne zasluge pri razvijanju miroljubnega sodelovanja in prijateljskih odnosov med SFRJ in drugimi državami. Od leta 1972 je dopolnjen pravilnik in od takrat se podeljuje za dolgoletno revolucionarno delo in izredne zasluge za graditev SFRJ, za razvoj in krepitev zavesti jugoslovanskih ljudi v boju za graditev socializma, za svobodo in neodvisnost države ter za prispevek k utrjevanju miroljubnega sodelovanja in prijateljskih odnosov med SFRJ in drugimi državami.

Red je ustanovljen 1945 – podeljeno 125 kosov – proizvajalec je IKOM-Zagreb

Slika 1

Odličje je sestavljeno iz lente z znamenjem reda ter zvezde

Lenta je narejena od rips svile viola barve, širine 100mm

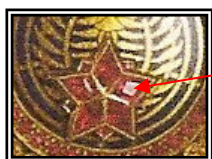
Znamenje reda narejeno iz pozlačenega srebra. Velikost 64 x 64mm. (sl. 1)

Zvezda reda je narejena iz srebra, zlata, rubinov ter briljantov.

Pri zvezdi obstajajo dve varianti.

Varianta a)

zvezda reda narejena z 10 briljanti ter 40 rubini. V medaljonu aplicirana zvezdica iz rubinov velikosti 14 mm (sl. 2)

Slika 2

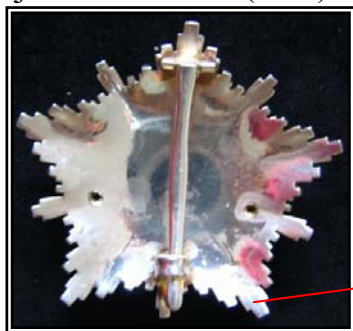
Varianta b)

zvezda reda narejena z umetnimi kamni – briljante nadomestijo z cirkoniem, rubine pa z spine – lom. Aplicirana zvezdica narejena iz emajla. (sl. 3)

Slika 3

Na hrbtni strani je klasična igla. V spodnjem delu na desni strani žigi za kovino ter signatura proizvajalca – IKOM. (sl. 4)

Slika 4

Na trgu se red Jugoslovanske Velike Zvezde redko pojavlja. Vzrok je v temu da so večino odličij podelili tujcem.

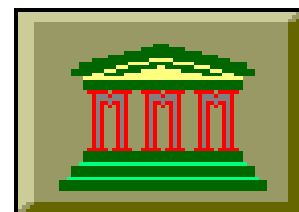
Stopnja redkosti pri tem odličju je RRR

Pri nakupu se posvetujte z zlatarjem – juvelirjem

Iz zbirk: Karantanija, Polmar

Delovna kopija kataloga

Gumpot Polde

Military Museum Martin

PISNA PRIJAVA NAJ VSEBUJE:

- ✳ Prošnja za zaposlitev,
- ✳ Življenjepis,
- ✳ Fotokopijo spričevala o končani šoli,
- ✳ Potrdilo o državljanstvu oz. fotokopijo osebne izkaznice ali potnega lista,
- ✳ Potrdilo o nekaznovanosti.

SI KDAJ RAZMIŠLJAL,
DA BI POSTAL POKLICNI VOJAK SLOVENSKE VOJSKE?
TE ZANIMA DINAMIČNO IN IZZIVOV POLNO DELO?
PRIDRUŽI SE NAM!

SLOVENSKA VOJSKA

MOČ VOLJE IN ZNANJA

INFORMACIJE:
080 13 22
<http://www.mors.si>
naborna.pisarna@mors.si

*****

Spoštovani zbiratelji !!!

Prijatelj iz ZDA, upokojeni polkovnik, se je po odhodu v pokoj odločil, da bo za žepnino še kaj zaslužil. Je resen in velik zbiralec, ker pa se mu je z leti nabralo kar nekaj predmetov, ki so namenjeni menjavi in prodaji, je oblikoval internetno stran, kjer nakopičeno predstavlja in ponuja. Za vse ljubitelje vojaških predmetov in zbiralce se najde kaj zanimivega. Pogledjte, pa še prijateljem priporočite. Tisti, ki se več ukvarjate z internetnimi stranmi in sodelujete v forumih, pa lahko v nadaljevanju naveden naslov priporočite oz. uvrstite med uporabne povezave.

Nekateri ste se pritoževali, da vam polkovnik Hamrick ni odgovarjal, ko ste ga kontaktirali po moji objavi članka o njem v reviji Zbiralec. Tudi meni se ni oglasil več kot pol leta zaradi drugih obveznosti (če vam je to lahko v tolažbo).

In seveda še naslov spletne strani:

www.BayMil.com

Pozdrav in obilo užitkov pri brskanju in eventualni nabavi. ❖

Brane

*****

ELITE 2007

Da se ne izgubi nit zapisov o oznakah nekaterih mednarodnih vojaških vaj, na katerih sodeluje Slovenska vojska, tokrat samo na kratko o našitku z vaje **ELITE 2007**. Glede na to, da je bilo o sami veji že veliko napisanega in da je revija Zbiralec namenjena predvsem zbiralcem, bo zadoščala fotografija in opomba, da se v primerjavi z našitkom z vaje v letu 2006 kompozicija znaka ni spremenila. Ostali so vsi osnovni elementi, prav tako barve in velikost našitka. Edina logična sprememba je samo letnica preko tribarvnih sinusoid na dnu našitka – tokrat je to 2007. Za tiste, ki pa vas zanima kaj več o vaji, pa si to poiščite v reviji Slovenska vojska. ❖

Brane TUŠAR

*****

Spoštovani bralec !

Upravni odbor ZZVIS

Ta članek smo se odločili objaviti v izvorniku (srbskem jeziku), glede na to, da bi pri prevajanju lahko prišlo do neljubih napak in bi članek avtorja iz Srbije zgubil originalnost.

BAJONETI

VOJSKE KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

M–1924 i adaptirani bajoneti M–1924 B i M–1924/1899 S

Potpisivanjem ugovora o miru u dvorcu Versaju (Francuska) kome su prethodili dugotrajni pregovori izmedju sila antante i Nemačke (od 18. 1. 1919 do 28. 6. 1919) formalno – pravno okončan je prvi svetski rat. Sa drugim saveznicama centralnih sila sklopljeni su posebni ugovori: sa Austrijom 10. 9. 1919 u Sen Žermenu; sa Madjarskom 4. 6. 1920 u Trijanonu; sa Bugarskom 27. 11. 1919 u Neiju; i sa Turskom 10. 8. 1920 u Sevru.

Mirovnim ugovorom Nemčka se obavezuje na ustupanje teritorija, oduzimanje kolonija, zabranu naoružavanja i plaćanje ratne reparacije zemljama pobednicama.

Okončanjem prvog svetskog rata ili „velikog rata“ koji je po svojim razmerama, učešću zemalja i broju odnetih ljudskih žrtava prevazišao sve do tadašnje ratne sukobe svetska geografska karta dobila je sasvim novi izgled. Ne samo da su se mnoge zemlje oslobodile Nemačke kolonijalne vlasti vec su obnovljene neke stare države kao Poljska i stvorene nove kao što su Čehoslovačka i što je za nas u ovome članku veoma bitno, nova država „Južnih slovena“ odnosno **Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca (Kraljevina SHS)**.

Tokom 1918–1919 godine Kraljevina SHS kao novostvorena država sa novo osnovanom vojskom, raspolagala je vecom količinom zaplenjenog oružja a posebno Nemačke, Austrijske, Rumunske i Italijanske proizvodnje. Pored ovog oružja i ostale vojne opreme pokupljene sa raznih bivših bojišta na teritoriji Kraljevine SHS nalazio se i veliki broj magacina bivše Austro Ugarske vojske ali isti nisu mogli da budu korišćeni zbog određenih klauzula ugovora o primirju. Diplomatski front borbe za novu državu otvoren još na samom početku rata 1914 godine ostao je aktuelan i dugo nakon potpisivanja primirja. Naime, iako su Francuska i Velika Britanija pokazale interesovanje za objedinjavanje jugoslovenskog prostora u jednu celinu država SHS je mesecima morala da čeka da bude medjunarodno priznata. Interesantno je da su najpre novu državu priznale male zemlje, kao prva Norveška 26. 1. 1919, zatim Grčka i Švajcarska dok su SAD bile izuzetak medju velikim silama utoliko što su svoje priznanje dale 7. 2. 1919 godine. U već napred pomenutom ugovoru sa nemačkom uneto je puno ime države SHS čime je Nemačka posredno priznala novu državu kao i ostale zemlje sa kojima su potpisani posebni ugovori. Nakon priznanja države SHS i njene teritorijalnosti novoj vojsci bile su konačno dostupne sve materijalne vojne zalihe bivše Austrougarske Monarhije koje su po nekim izvorima 1921 godine računajući i opremu dopremljenu iz Austrije u vidu ratne reparacije iznosile oko 1.500 vagona vojne opreme. Kraljevina SHS je iste godine raspolagala sa 150.000 Austrijskih pešadijskih pušaka sistema **Manlicher M – 1890** i **M – 1895**, sa 27.000 karabina istog sistema i sa 11.000 Italijanskih pušaka **M – 1891**.

Prema nekim tadašnjim izvorima a imajući u vidu ovako veliki broj streljačkog oružja sistema Manlicher, jedno vreme nova država je razmišljala da celokupnu vojsku opremi puškama ovog u mnogočemu lošeg sistema ali već početkom 20-tih godina prošlog veka Ministarstvo vojske SHS je kao prioritetni zadatak postavilo uvođenje jednoobraznog sistema i kalibra. Izbor se suzio na Francuske puške veoma lošeg sistema „**Lebel**“ pri čemu se vodilo računa o ne narušavanju tradicionalno dobrih odnosa između Francuske i Srbije i na oružje sistema „**Mauzer**“ koje se u ranijem periodu pokazalo odličnim i funkcionalnim u svim uslovima. Konačan izbor je donet 1922 godine prilikom izbora službenog pištolja i posete Belgijskoj fabrici FN (Fabrique Nationale) iz Liježa gde su se predstavnici KSHS upoznali sa tada komercijalnom belgijskom puškom sistema Mauzer M–1924 u kalibru 7,9 mm (8x57) i potpisali ugovor o otkupu licence za proizvodnju pušaka i municije. **Prva puška M – 1924 proizvedena je 22. 3. 1928** godine ali je zvanično linija u kragujevačkom zavodu puštena u rad na 75-godišnjicu zavoda odnosno 15. 10. 1928 godine.

Pored navedenih pušaka i karabina sistema **Manlicher KSHS** je raspolagala i odredjenom količinom pušaka sistema **Mauzer M – 1912** u kalibru 7mm mauzer(7x57) koje su proizvedene u fabrici

OEWG u Štajeru po naruždbini Meksičke vlade ali zbog novonastale političke situacije tokom 1913 i početkom 1914 isporuka je stornirana i kontigent je otkupila Austro – Ugarska vojska i uvela u naoružanje na samo 20 dana pre objave rata Srbiji pod novim nazivom „Mauser M – 1912/14“. Nakon sloma Austro – Ugarske monarhije dobar deo ovih pušaka našao se u rukama VKSHS kao i veći deo nemačkih pušaka sistema Mauzer M – 1898 u kalibru 7,9mm (8x57).

Istovremeno sa početkom proizvodnje novih pušaka sistema Mauser M–1924 Ministarstvo VKSHS je donelo odluku i o adaptaciji svih pušaka i karabina nasledjenih posle završetka rata na novousvojeni kalibar Mauzer 7,9 mm. Adaptacija nije nimalo bila jednostavna, posebno kod pušaka Manliherovog sistema a ono što je zajedničko za sve adaptirane puške jeste zamena postojećih cevi sa novim cevima Mauzer M–1924 sa kompletnom garniturom nišana.

Da bi se vojska lakše snašla u velikom broju različitih modela pušaka uvedeno je i posebno obeležavanje istih u vidu dodeljivanja slovnog sufiksa uz vec postojeći natpis. Tako je austrijsko oružje uz staru oznaku modela dobilo sufiks „M“ (Manliher), Rumunsko „MR“ (Manliher rumunski , „I“ (Italijanski) a puške sistema Mauzer M – 1912/14 i M–1898 , su na glavi sanduka dobile novi državni grb ispod koga je stajao natpis „Model 1924 B“.

Druga karakteristika svih adaptiranih pušaka je i zadržavanje starih originalnih garnitura okova sto je za posledicu imalo i proizvodnju novih odnosno adaptaciju nasledjenih bajoneta koji su morali, da budu prilagođeni novim cevima uz istovremeno korišćenje originalnih okova.

Bajonet M-1924

Prvu proizvedenu domaću pušku sistema Mauzer M – 1924 bilo je neophodno opremiti i odgovarajućim bajonetom odnosno nožem. Bajonet je rađen po uzoru na postojeći belgijski bajonet sa dugim visoko poliranim čeličnim sečivom. Rukohvat bajoneta je opreman sa drvenim koricama koje su se pričvršćivale za osnovu rukohvata sa dve specijalne navrtke. Na gornjem delu sečiva sa desne strane punciran je žig proizvođača i to u periodu od 30. 11. 1923 godine do 4. 3. 1931 godine „AT3“ a nakon 1931. »BT3« u trouglu . Branik je izradjivan sa prstenom za navlačenje na cev puške, sa desne strane utiskivan je serijski broj a sa druge strane žig kontrolora. Kanija je izradjivana od čelika finiširana tehnikom bruniranja takodje sa odgovarajućim serijskim brojem na repu za pričvršćivanje viska i sa žigom proizvođača na suprotnoj strani.

Uupna dužina bajoneta: 516mm

Dužina sečiva: 384mm

Unutrašnji prečnik prstena: 15,4mm

Dužina metalnog dela rukohvata: 54mm

Dužina žlebova za navlačenje na rebro okova puške: 38mm.

Mod. 1924 desno
Kolekcija Dr. Jim A. Maddox (USA)

Mod. 1924 levo

Kolekcija Dr. Jim A. Maddox (USA)

Mod. 1924 desno detalj

Mod. 1924 levo detalj

Bayonet za adaptiranu pušku sistema mauser Mod.1924 B (Raniji model M – 1912/14 Meksički)

Adaptacija pušaka Mauzer M – 1912/1914 u kalibru 7mm mauzer na kalibar 7,9mm završena je kompletno u Vojno tehničkom zavodu Kragujevac početkom 1927 godine. Stare cevi su zamenjene novim cevima M – 1924 kao i stari kundaci .

Bajonet za ovu pušku bio je identičan standardnom bajonetu M – 1924 a jedina razlika sastojala se u dužini žlebova za rebro okova puške koji su od zlebova za standardni M – 1924 bili kraći za 13mm. Bajonet je izradjivan od kvalitetnog čelika sa visoko poliranim finišom bez bruniranja. Sa desne strane osnove sečiva punciran je žig proizvođača ćirilčnim pismom »BT3« (vojno tehnički zavod) odnosno »AT3« (artiljerijsko tehnički zavod) u trouglu sa leve strane osnove sečiva punciran je ćirilčnim pismom model bajoneta, „**Мод. 1924 Б**“. Rukohvat drške izradjivan je od drveta koji je za metalnu osnovu pričvršćen sa dve specijalne navrtke. Na zadnjem delu nalazi se dugme sa utvdjivačem .

Kanija je čelična M – 24 sa finišom izradjenim tehnikom bruniranja, sa žigom proizvođača kao na sečivu bajoneta.

Ukupna dužina bajoneta: 515mm, Dužina sečiva: 383mm

Unutrašnji prečnik prstena: 15,2mm

Dužina metalnog dela rukohvata: 54mm

Dužina žlebova za navlačenje na rebro okova puške: 25mm.

*Mod. 1924 B desno
Kolekcija Dr. Jim A. Maddox (USA)*

*Mod. 1924 B levo
Kolekcija Dr. Jim A. Maddox (USA)*

Mod. 1924 B desno detalj

Mod. 1924 B levo detalj

Detalj dužine žlebova za navlačenje bajoneta na rebro okova puške na bajonetu Mod. 1924 B „Meksički“ (dole) u odnosu na standardni bajonet Mod. 1924 (gore).

*****

Posebno želim, da se zahvalim svom prijatelju, velikom kolekcionaru, publicisti i potpredseniku „**The Society of American Bayonet Collectors**“ – „**SABC**“ **Dr. Jimu A. Maddoxu** iz Sjedinjenih Američkih Država, autoru knjige „**Collecting Bayonets**“ na fotografijama Jugoslovenskih bajoneta iz svoje kolekcije sa ekskluzivnim pravom na objavljivanje i na nesebičnoj pomoći u realizaciji ovog članka! Takodje, dugujem zahvalnost vodećem Srpskom i jednom od najvećih svetskih eksperata za oružje gospodinu **Branku Bogdanoviću** na pomoći i sugestijama u identifikaciji pojedinih primeraka bajoneta.

Literatura:

- Andrej Mitrović „Srbija u prvom svetskom ratu“ SKZ Beograd 1984, Kolo LXXVII, Knjiga 513,
- 1. decembar 1918 – 1988 „Sedamdeset godina Jugoslavije“ Milorad Daničić, Slobodan Milovanović, Danica Milovanović, Sunčica Daničić, Beograd 1988,
- Branko Bogdanović, „Dva veka pušaka na teritoriji Jugoslavije“, Beograd 1990,
- Branko Bogdanović, „Srpski Mauzer“, Beograd 2004.
- Dr. Jim Maddox, „Collecting Bayonets“ Savannah, Georgia 2005

I would especially like to thank my friend dr. Jim A. Maddox of the United States of America, a great collector, journalist and Vice President of the Society of American Bayonet Collectors »SABC«. Dr. Maddox, author of the remarkable study »Collecting Bayonets«, provided me photographs of Yugoslav bayonets from his collection and permission to re-publish them. His generous offering of knowledge and experience added considerable value to this article. ❖

Nebojša Milanović

Paraćin

ninapn@ptt.yu

Serbian Numismatic Society – member

BCN Bayonet Collector`s Network – member

Slovenian Association of Collectors of Military Insignia – member

1. del
nadaljevanje
prihodnjilic

*****
*****
Glasiloz ZZVIS »ZBIRALEC št. 13« je bilo izdelano v 250 izvodih.

Tiskarna: MEDIUM d.o.o.; Uredil: Martin LESKOVAR

Slovenska vojska

V SLUŽBI DOMOVINE

POSTANI POKLICNI VOJAK

INFORMACIJE:

ODDELEK ZA PRIDOBIVANJE KADRA

tel.: 080 13 22

[http:// www.slovenskavojska.si/](http://www.slovenskavojska.si/)

e-naslov: naborna.pisarna@mors.si